AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ
ՍԻՐԻԱ տար. 550, վեցամսեայ 300 ՍՏ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك

جريدة سياسية ادبية اجتماعية عمة

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 21 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1932

ԳՆԱԾ ՀԱՏ 2.50 Ս.Դ.

Ձ. ՏՀԼՐԻ | Ամեն առաքում պէտք է բնել բերքիս «ՑՕՐԵՆԻՑ հագուեիս» | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 209 (786)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՁՐՈՅՑ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Հաճոյքով չէ որ կ՚առարկենք մեր այսօրուան զրոյցը ընթերցողներու հետ ի՛րավհետև այսօր բացառաբար պիտի խօսինք ընթերցողներու պարտականութեանց մասին ժամուլին հանդէպ։ Եւ մասնաւորելով մեր խօսքը, աւելի սահմանափակ կերպով պիտի զրուցենք մեր թերթի և իր ընթերցողներու իրարու հանդէպ ունեցած պարտաւորութեանց շուրջ։

Ինչպէս ըսինք, հաճելի չէ մեզ համար խօսիլ այս նիւթի մասին։ Սակայն հարկը կը պարտադրէ որ գոնէ տարին անգամ մը յիշեցումի համար, գէթ գլխի խօսինք մեր ընթերցողներուն հետ։ Հայ թերթերու յատուկ զրոյց մըն է ասիկա, որուն հապաղիւտօրէն կը պատահիք օտար թերթերու մէջ։ Եւ ասոր պատճառը ոչ հայ ընթերցողներու անպարտաճանաչութիւնն է և ոչ ալ հայ թերթերու խստապահանջութիւնը։ Դժբաղտաբար, մեր նախկին հայրենիքին մէջ տիրող բռնակալական ըէժիմն ու մամուլը կաշկանդուածները հայ ընթերցողները զրկած էին կարդալու հաճոյքներէն։ Մեծ մասը ուրեմն մեր ժողովուրդն, չէ վարժուած ընթերցանութեան պատճառած երջանկութեանց։ Այս տխուր երևոյթի իբր հետևանք յառաջ եկած է մեր մամուլի ներկայ նիհար վիճակը և ընթերցողներու անտարբերութիւնը։

Անուրանալի է անշուշտ որ մեր թերթերը եւրոպական հանդէսներու և օրաթերթերու ոչ ճոխութիւնը ունին և ոչ ալ խնամքը։ Հայ թերթը իւրաքանչիւր գաղութի մէջ լոյս կը տեսնէ բացառիկ ճիգերով և զոհողութիւններով։ Շատ հազուագիւտ են ինքնապահ թերթերը։ Մէկ կողմէ ձրի ընթերցանութեան վատթար սովորութիւնը, իսկ միւս կողմէ ժամուլի հանդէպ տիրող անտարբերութիւնը մեր ժողովուրդի մեծ մասին մէջ, կը վտանգեն ոչ միայն հայ թերթերու զարգացումն ու ճոխացումը, այլ ուղղակի կը վնասեն անոր գոյութեան և պահպանման։ Նիւթական ու բարոյական բոլոր մասնաւոր և անհատական զոհողութիւնները բաւական չեն ապահովելու թերթի մը հրատարակութեան միջոցները։ Եթէ իւրաքանչիւր ընթերցող գոնէ իր կարդացած թերթին փոխարժէքը ճիշդ օրին չվճարէ և չաշխատի նոր ընթերցողներ գտնելու համար, դժուարութեանց կը հանդիպի թերթուս հրատարակութեան դժուարին գործը։

Դժբաղտաբար, հայ թերթերու ընթերցողներուն մէջ կը գտնուին մարդիկ, որոնք ամիսներ շարունակ կը կարդան թերթը ծայրէ ի ծայր, կ՚զգան պէտքը թերթին, օրին կը լրացնեն պակաս թիւերը, սակայն, հակառակ կրկնակի ազգարարութեանց, կը դանդաղին երբ կարգը կուգայ վճարումին։ Զեն խորհիր անգամ մը թէ՝ օր օրին իր կարգը ցած թերթերը ահագին ծախքերով կը հրատարակուին. աշխատաւորներէն սկսած մինչև մեծատունն ու թուղթը կանխիկ վճարումով կը հայթայթուին. եթէ ընթերցողներն ալ կանխիկ չի վճարեն, կամ մէկ օրէն միւսը երկարաձգեն իրենց վճարման ժամանակը, հրատարակիչները կը մատնուին անհամար դժուարութիւններու։ Եւ որու՞ն ծանօթ չէ որ հայ թուրթերու հրատարակիչները դամատէրներ չեն, ամենաբաղդաւորներն են անոնք, որոնք կրցած են ինքնապահ դարձնել իրենց թերթերը, առանց բեռ րլլալու ուրիշներուն վրայ։

Կան ուրիշներ ալ, որոնք անհամբերութեամբ կ՚սպասեն թերթը, ծայրէ ի ծայր կը կարդան, կը գնահատեն ու կը քննադատեն, սակայն առանց փոխհատուցման։ Դժբաղտաբար աննշմար թիւ մը չեն ներկայացներ ձրի թերթ կարդալու այս զզուելի սխտէն վարակուածները մեր մէջ։ Այս յոռի սովորութենէն տառապողները, ժակոբոյճի պէս կ՚սպասեն մեր այս կամ այն բաժանորդը և յաճախ անոնց մէ առաջ ձեռք կանցընեն թերթը։ Թէ՛ ժակոբոյճներ, որքա՜ն զզուելի են անոնք։ Մանաւանդ, երբ անոնք ի վիճակի են քանի մը թերթերու բաժանորդ ըլլալու և հաճոյքի համար կը վատնեն տասնեակներով բաժնեգիներ։

Ինչպէ՞ս որակել այս երեւոյթը, անբարեխղճութի՞ւն թէ տգիտութիւն։ Երկու պարագային ալ հեղինակները արդարացուցիչ կողմ չունին։

Մեր ընթերցողներէն աւելորդ զոհողութիւն չենք պահանջեր, եթէ իւրաքանչիւրը իր բաժնեգինը օրին վճարէ առանց ձգձգումներու, լիովին վարձատրուած կ՚ըլլանք։ Մեր պարտաճանաչ և գիտակից բաժանորդները ունին նաև բարոյական պարտաւորութիւն մը, պայքարիլ ձրի ընթերցանութեան դէմ, և ոչ ոքին թոյլ տալ որ իր թերթէն օգտուի։ Ամէն խղճամիտ և հայրենասէր ընթերցող պէտք է վարժուի թերթերէն ստացած իր բարոյական սնունդին փոխարէն գէթ չնչին դրամական զոհողութիւն մը ընելու առաքինութեան։

Ամփոփենք մեր զրոյցը։

Ընթերցող բարեկամ, եթէ բաժանորդ մըն ես մեր թերթին, այս տողերը կարդալէ վերջ հարց տուր դուն քեզի թէ՝ վճարած ես կարգացած թերթիդ բաժնեգին։ Եթէ չես վճարած, նոր տարիէն առաջ կարգադրէ հաշիւդ։ Մտածէ որ իւրաքանչիւր թիւի հրատարակութեան համար անագին ծախքերու կ՚ենթարկուին հրատարակիչները։ Իսկ եթէ պատահական ընթերցող մըն ես, քու եւ թելթի չահուն համար բաժանորդագրուէ որ առաջ և կանոնաւոր ստացիր օրը օրին։

Ձրի թելթ կարդալը ամենամեծ նախատինքն է մարդու մը համար։

Եւ հայ ընթերցողի մը համար, մասնաւորաբար ձրի թելթ կարդալ մեղք մըն է և հակառակ ճշմարիտ հայրենասիրութեան։

«ԲԵՐԱՆԻ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ»

Հեղինակ՝ ՏՕՔԹ. Դ. ԹԱՊՈՒՐԵԱՆ

Անձնական փորձով գիտէի, որ Տօքթ. Թապուրեան չատ հմտօրէն բժիշկ մըն է, և կրնայ երեսիդ ժպտելով և զբաղեցուցիչ «բարեւ» մը տալով հիւանդին ներշնչել վստահութիւն, սիրտ տալ անոր, որ ինքզինքը ձեռքերուն կը յանձնէ։ Գիտէի որ Տօքթորը կրնայ այնպէս սիրալիր կերպով ընդունիլ այդ բոլոր հարցերը, որոնք ինքզինքը կը տանջեն, որ ինծի ալ չատ դիւրին պիտի ըլլայ հիւանդութեան նկարագիրը տալ։ Գիտէի որ Տօքթ. Թապուրեան կրնայ ինծի ներշնչել այն վստահութիւնը, որ ինծի պէտք է, որպէսզի ինքզինքս իրեն յանձնեմ։

Ամէն ինչ գիտէի, բայց չէի կրնար երբեք երեւակայել որ նոյն իսկ ինծի պիտի պատահէր Տօքթ. Թապուրեանի հիւանդը ըլլալ։ Ինծի համար ալ ան պիտի ըլլար այն բժիշկը, որ ինծի պիտի ներշնչէր վստահութիւն, ինծի պիտի տար սիրտ, ինծի պիտի ներշնչէր այն զգացումը, որ ինծի պէտք է, որպէսզի ինքզինքս իրեն յանձնեմ։

Ես ալ ինծի համար ըսի՝ ինչո՞ւ ես ալ չեմ ենթարկուիր Տօքթ. Թապուրեանի հսկողութեան, ինչո՞ւ ես ալ չեմ ենթարկուիր Տօքթ. Թապուրեանի բուժման։ Ինչո՞ւ ես ալ չեմ ենթարկուիր Տօքթ. Թապուրեանի հսկողութեան, ինչո՞ւ ես ալ չեմ ենթարկուիր Տօքթ. Թապուրեանի բուժման։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՍԵԶՈՆԻ ԲԱՑՈՒՄԸ

ԴԵՐԱՍԱՆ Մ. ՄԱՐՈՒԹԵԱՆԻ ԿՈՂՄԷ

Անցեալ տարուայ Թատերական կեանքի մխիթարական և յուսատու չրջանէն յետոյ, այս տարի նոր բարերադարձութիւն մըն է նաև դերասան պր. Մ. Մարուքեանի ներկայութիւնը Պէյրութի մէջ. որը կուգայ իր առաջին ներկայացումով բանալ ներկայ տարուայ չրջանը:

Ով հետաքրքիր է մեր վերջին մի քանի տարուայ հայ Թատերական կեանքին ու ընթացքին. կեգրոնացած մեծ մասամբ Ֆրանսայի մէջ. անկասկած հաւանքով ու յարգանքով կը յիշէ Պր. Մ. Մարուքեանի գործունէութիւնը, ինչպէս նաև տարած մեծ ու խղճամիտ աշխատանքը, նոյն պէս վստահ ենք որ Պէյրութի հայ հասարակութիւնը իր բոլոր խաւերով պիտի գայ տեսնելու հայ երիտասարդ ու տաղանդաւոր դերասանը եւ հպարտանալու իր իսկ տաղանդաւոր ներկայացումով, բեմի, դերասանի թէ Թատերական գրականութեան տեսակէտէն: Եթէ ներկայի դառն եւ ճգնաժամային օրերուն ամէն հայու արդար ու ներհուն մարդկութիւնն է ազգ. դիմագիծը եւ ազանդութիւնները պահելը, ապա եւ թափուած գուրգուրանքի եւ ջանքերու մէկ կարեւոր մասը յատկանալու է հայ բեմի և Թատրոնի պահպանման և յարատեւման գործին, որուն մէջ հայ անցնող սերունդները տուած են գրական ու խաղարկութեան տաղանդաւոր ներկայացուցիչներ: Ահա այդ քայլին արժանաւոր յաջորդն է պր. Մ. Մարուքեան որ անպայման հայ Թատերական կեանքի արժէքաւոր մէկ ուժն է, օժտուած ոչ միայն խաղալու և հարազատ տպաւորութիւններ տալու տաղանդով, այլ նաեւ յաստատ աշխատութեամբ եւ անշեղ հետապնդումով հայ բեմի եւ Թատրոնի բարձրացման ձգտող մը: կը մնայ իրեն ժողովրդեան տեսնել պր. Մարուքեան բեմին վրայ եւ գնահատել զայն իր տաղանդի արտայայտութիւններուն մէջ:

Զ.

ԹԻՒՐՔԵԻՊԱՐՍԻԿ ԴԱՇՆԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԿԱՐԵՒՈՐ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Անցեալ Գործակալութիւնը հրատարակած է Թուրքիոյ եւ Իտալիի միջեւ վերջերս սեռագրուած ոչ-յարձակումի եւ բարեկամութեան դաշնագիրներուն պատճէնները:

Քաղաքական դաշնագիրը 8 յօդուածէ կը բաղկանայ եւ հետեւեալ պարունակութիւնը ունի.

Յօդ. 1.— Կողմերէն մէկը երբ մէկ կամ քանի մը պետութեանց կողմէ գիմուրական յարձակման ենթարկուի, միւս կողմը կը խոստանայ չեզոք մնալ:

Յօդ. 2.— Պայմանագիր կողմերը յանձն կ'առնեն ոեւէ պատճառով չյարձակիլ իրարու վրայ, եւ երրորդ պետութեանց հետ չկնքել բացակաեան, ոտնձգական ոեւէ գիմակցութիւն կամ համաձայնութիւն, որ ուղղուած բլլայ միւս կողմին ցամաքային եւ կամ ծովային ապահովութեան դէմ: Ասկէ զատ, պայմանագիր կողմերը յանձն կ'առնեն չմասնակցիլ երրորդ պետութեանց կողմէ ի րեցկէ մէկուն դէմ ուղղուած ոեւէ բօյքոտական բլլալի:

Յօդ. 3.— Երբ մէկ կամ աւելի պետութիւններ բօյքոտական օարժումներու սկսին պայմանագիր կողմերեն մէկուն դէմ, եւ ուզեն միւս կողմին նոյնէն ենթարկել, կամ ներմուծումը, արտահանումը կամ տարանցիկ փոխադրել, զէնք, ռազմամթերք, պատերազմական այլ պիտոյք անցընել, կամ նաւերով գումարներ փոխադրել, կամ ժողովուրդ գրգռելով իրենց նպատակին ի նպաստ գործածել եւ կամ գիմուրական հետախուզութիւններ կատարել, *պայմանագիր այդ կողմը սոիպուած է զէնքով պաշտպանել իր չեզոքութիւնը:*

Յօդ. 4.— Պայմանագիր կողմերեն մէկը երբ մէկ կամ աւելի պետութեանց կողմէ թօքատական արարքներու ենթարկուի, միւս կողմը ամբողջ ուժով պիտի ասխատի, կացութիւնը յաւ վիճակի մէջ դնելու համար: Երբ հակառակ այդ բոլոր ջանքերուն, պատերազմ ծագի, պայմանագիր կողմերը յանձն կ'առնեն կացութիւնը միասին ճնշել՝ երկու կողմին բարձրագոյն ռահներուն համապատասխան լուծման ձեւ մը գտնելու համար:

Յօդ. 5.— Պայմանագիր կողմերը յանձն կ'առնեն չքոյլատրել ստեղծումը ապօրինի կազմակերպութիւններու, որոնք ոպատակ ունին միւս կողմի երկրին հանգիստն ու անվտանգութիւնը խանգարել եւ կամ կառավարութիւնը փոխել: Նոյնպէս բնակութեան արտօնութիւն չպիտի տան այն անձերուն կամ կազմակերպութիւններուն որոնք ոպատակ ունին *փրոփականտով* կամ ուրիշ ոեւէ միջոցով պայքարիլ միւս երկրին դէմ:

Յօդ. 6.— Պայմանագիր կողմերը համաձայն են որ տնտեսական գործակցութեան պայմանները կարելի եղածին չափ կարճ ատենէն ճօդուին:

Պայմանագիր կողմերուն որոշիլիք մասնագէտներ պիտի ճօդեն տնտես. գործակցութեան պայմանները, պիտի բննեն երկու երկիրներու միջեւ ազատ *քրանզիթ* կատարելու եւ ամէն տեսակ հաղորդակցութիւն կատարելու միջոցները:

Յօդ. 7.— Այս դաշնագրին յանձնառութիւններէն դուրս, իւրաքանչիւր կողմ ամբողջովին ազատ է ամէն յարաբերութիւն պահելու միւս պետութեանց հետ:

Յօդ. 8.— Այս դաշնագիրը պիտի վաւերացուի եւ կարելի եղածին չափ կարճ ատենէն պիտի փոխանակուի Թէհրանի մէջ. Վաւերացումէն անմիջապէս վերջ ի գօրու պիտի բլլայ եւ հինգ տարի պիտի տեւէ: Երբ չյծդուի, դաշնագիրը ինկնիր մէկ տարի եւս կ'երկարաձգուի: Չեղումը, տեղի ունենալէն 6 ամիս յետոյ միայն է գօրուկ:

Դաշնագիրը 5 Նոյեմ. 1932ին երկու օրինակ բլլալով պատրաստուած է Ենկիլիրիի մէջ:

րագործութեան վրայ է սակայն մեր սրբազան դժգոհ է, կը սարսափի ժողովրդային միութենէն ու մոռցած իր եկեղեցականի հանգամանքը առիթը չի փախցներ նոր կիրքեր յարելու:

Ընդհատաբար, Հայկար, Պէյրութը եռնպատակէ, հայ կղերականութեան Անտիոքի արտար քանէ յետոյ պարզապէս կը խորհինք թէ զգատութեան պիտի գար մեր Տոհմուհին Սրբազնին: Մեր յարգանքն ան իր գայթակղութիւնէ դարձնելու ուելի յայտ ափով ան ջատաբաս հոս. օգտուելով նոյնպէս Լիբանանի ժողովուրդին հանդստութենէն, ներ ղամատութենէն որ հաւատքութիւնը սակայն պատիւ վիճակին հասած է:

Լիբանան ան կաթոլիկ Տոհմուհի եւ կիսկոպոսին ոչ մէկ օգտակար գործը տեսաբ, բացի կղերականի ոչ վայել բարքերէ և ստահօսութենէ որու մերթ ընդ մերթ կ'ենթարկուի:

Կառավարական չրջանակներու մօտ լսկած է կորնչելի իր հեղինակութիւնը. որովհետեւ փոխանակ երկպառակութիւններ հարթելու և երկրի ապահովութեան ծառայելու ինչն է որ տեղի տուած է բարդութիւններու եւ կռիւներու որոնք յաճախ վերջացած են ոստիկանական միջամտութեամբ:

Լիբանանի հայ հասարակութիւնը խաղաղ ապրելու վարժուած ժողովուրդ է, ժամանակի տնտեսական ներկայ տագնապէն մեծապէս ազդուած ան պէտք ունի ինքնամփոփման, անոր այս թոյլ վիճակը չահագործել և գործիք դարձնել անձնական հիրքերու պարզապէս ազօթ հայ եպիսկոպոսի մը:

Առաւօտէն մինչեւ գիշեր, Առաջնորդարանը բազմութեան մէջ, էնթրիկներու եւ ճնշկեցութեան վայր դարձնելու տեղ ատելի լաւ չրլլար տրիճօք եթէ մեր կաթոլիկական փախանորդը իր քովին սակ եղող քէմպի խրճիթներ և չոր հացի կարօտէն անօթի պոկող ներու վիճակով հետաքրքրուի:

Ատանք չեն արդեօք իսկական կզրականներ մը պարտականութիւնները:

Բայց ո՞րու պի-ի հասկցնես այս ամէնը, համարձակիր բերանդ բանալ եւ իրր օրացոյց ազգային դիտողութիւն մը ըլլալ, մեր Սրբազանին աչքին Դաչնակցական ես, Հնչակեան ես, Գոյշեւիկ ես, Անաստասեան են Թիւրք ես, Մօ ես, Պէ ես, նայած պարագաներուն:

Բայց այլևս բանական է Լիբանան, ժողովուրդը չէ կարող խեղդուիլ Տոհմուհիներու ստեղծած եղբայրասպանութիւն բերող պղտոր ջուրերու մէջ պէտք է դարձան խորհիլ և չորցնել այդ ջուրերը:

Թերևս ատելորդ չրլլայ սակայն այս տողիս անգամ մ'ալ ուշադրութիւնը հրաւիրել զոյգ վեհափառներուն, այս ցաւատ գաղութի վրայ և խնդրել յանուն ազգային արժանապատուութեան, յանուն ժողովուրդի խաղաղութեան հետացնել Տոհմուհիի Սրբազանը մեր սահմաններէն:

Թղթակից

ԳԵՂ. ԱՐՈՒԵՍՏ ՍԻՐՈՂ ՆԵՐՈՒԻՆ

Չէ՞ որ ուզեր Նոր Տարուայ առթիւ ուճեցնել ձեր գեղարուեստական ճկարը, որը պիտի բլլայ լաւագոյն ճուերը ձեր հետաւոր սիրելիներուն եւ բարեկամներուն. Ֆօթօ ՀՐԱԶ գոհացում կուտայ ամենամրաճասակներուն ալգամ եւ իրամանչիւր ոիւգիճէ ճկարին հետ ձրիօրէն կը ճուերէ 18—24 ակրաճիսման մը:

Դիմեցէք Ֆօթօ ՀՐԱԶ, Մատաթ փողոց, Ճորակառոյց խորհրդարանի օէճիքճ դիմաց, եւ անկասկած գոհ պիտի մնամ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՃՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍ

ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ՝ Ս. ՆՇԱՆ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿԻՆ (1922-1932)

կը նւ խագահէ Գօր. Եղիշէ Արքեպսկ. Կարօեան

Հովանաւորութեամբ՝ վարժարանի Հոգաբարձութեան

կողմահիպրուած՝

Ս.Ն.Ա.Վ. ՃՐԱՆԱՒԱՐՏԱՑ ԵՐԿՍ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ

Տեղի կունենայ,

ԹԱՏՐՈՆ ՔՐԻՍՏԱԼԻ մէջ

կ'ըլլան՝

Բանախօսութիւններ, մենախօսներ, արտասանութիւններ, կենդանի պատկերներ, սարերը փոքրիկներու կողմէ, և պզտիկ տրամախօսութիւն մը:

կը ճուագէ՝ Ուսանողական խումբը

դեկավարութեամբ Երաժիշտ Պր. Հ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆի

ԿԱՐԳԱԴԻՐ

ՃԱՆՃՆԱԽՕՒՄԲ

Կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ վաճառատուն

Տ. ԵՒ Ռ. ՄԱՎԻՍԱՔԱԼԵԱՆ

Մուրաճ փողոցի վաճառատան հասած են *սեզօնի* հարմարատասխան կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ մթերումներ, անգլիական, Շուայտական եւ ամերիկեան առատարութիւնով կը գոհացուին ամենաժուռատահան գնորդները:

Ճարտոյ յաճախորդներ պիտի գտնեն անմրցելի ժամանութիւն եւ ճոխ տեսակ:

Թատերական Մեծ եւ Բացառիկ Ներկայացում Պէյրութի մէջ

ԹԱՏՐՈՆ ՔՐԻՍԹԱԼ [Պուրճ]

1932. Չորեքշաբթի 21 Դեկտեմբերին երեկոյեան ժամը.8.30ին

Պէյրութի հայ տարաբիճ խումբը մասնակցութեամբ եւ դեկավարութեամբ Եւրոպայէն նոր ժամանած հանրածանօթ դերասան

Մ. ՄԱՐՈՒԹԵԱՆի

Եւ մեծ պատրաստութեամբ կը ներկայացնէ

Կ. ԴՈՅԼԻ

ունակաւոր

ՇԵՐԼՕԿ-ՀՕԼՄՍ

4 ԱՐԱՐ

Իրենց սիրայօժար մասնակցութիւնը կը բերեն վաստակաւոր դերասան Բ. Աբովեան եւ Տիրան Ահմեան:

Ռեժիսէօր Մ. ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տոմսերու գիներ: Օթեակներ 300 եւ 250 Սուր. Դահլեակ
Ա. Կարգ 50, Բ. Կարգ 35 Սուր. Դահլեակ

Տոմսեր կը ծախուին Պ. Պ Մատթէոսեանի, Վ. Ուզունեանի, Սարաֆեան Ընբարց Վաճառատանց եւ Ֆօթօ Լիւնայի մօտ:

ԲԱՑԱՌԻԿ ՊԱՏԵՀՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ

Avenue de Français No. 19

Ազնիւ որ իրենց Ֆիլմերը կր գնեն այս լուսանկարչատունեն, ձրիօրէն կը լուսացուին իրենց Ֆիլմերը եւ իրենց կր ձուի մեկակաս նմոյշ նուաճապես ձրի:

Ֆիլմերու գիներ 4 X 6=30 Ս. Դ. 6 X 9=30 Ս. Դ. եւ 6.50 X 11=40 Ս.Դ.

ԼԱԹԱՔԻՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՏՈՀՄՈՒՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ԽԱՌՆԱՐԱՆԸ

Խաղաղ, հանդարտ ու համերաշխ կուսակցական և այլ վէճերու անդորրդ, ազգային գործերու հոգեւին նուիրուած օրինակելի գաղութ մըն էր Լաթաքիան:

Փոխուեցաւ կացութիւնը սակայն այն օրէն, երբ Սիրեմ Եպիսկոպոս Անտիոքի հայութենէն հալածուած, մտցապուր եկաւ գլուխը հանդարտեցնել այս քաղաքը:

Աեւելութիւնը, քէնր օրուան նորոյթ դարձաններ մտաւանդ Սիրեմ Վարդապետ անվանեալ հայութիւնը իր ոչ մէկ գործը կը յանձնէ Եպիսկոպոսին:

Նկատեցին... անիմաստ քայլեր, քինախնդիր յանդիմանութիւններ, սպառնալիքներէ, սրբազանի վերութիւնը խանգարող անհարկի պատճառներէ գզուած է հասարակութիւնը: Ամենէն հաւատացեալներն իսկ կր խուսափին ազօթքան մանելէ պարզապէս մեղքը չի մանելու համար: Կիրակի օրեր հազիւ 15-20 ձեր բարեպաշտներ կարելի է նշմարել:

Այս վիճակին իբր բնական հետեւանք, հաստոյքները կը նուազին, պատանիներու ամսականները ծիծաղելի գեղջներու կ'ենթարկուին, քահանան չուկայի մէջ կ'անարգուի առնելիքները ներէ կրօնական զգացումները կ'ուժգնանան և խաչատակութիւնը իր գագաթնակէտին կը հասնի:

Դպրոցները միացած են, ժողովրդային համաձայնութիւնը մեծ մասամբ իսպառ խաղաղութիւն, Շէրլոկ Հոլմսը, իր ցնցող ու ապաւորիչ Նիւթով:

Եւ լաւ է որ Պ. Մարուքեանը այս ընարութեամբ, ոչ միայն հետաքրքրութեան տեսակէտէն, այլ նաեւ նուրբ խաղարկութեան մը օրինակ, տալու հանգամանքով:

Մենք ինչպէս վաստհ ենք խաղարկութեան յօդուածեան, նկատի ունենալով պր. Մարուքեանի անձը եւ կարողութիւնը, ինչպէս նաեւ տարած մեծ Թոհակ ու խղճամիտ աշխատանքը, նոյն պէս վստահ ենք որ Պէյրութի հայ հասարակութիւնը իր բոլոր խաւերով պիտի գայ տեսնելու հայ երիտասարդ ու տաղանդաւոր դերասանը եւ հպարտանալու իր իսկ տաղանդաւոր ներկայացումով, բեմի, դերասանի թէ Թատերական գրականութեան տեսակէտէն: Եթէ ներկայի դառն եւ ճգնաժամային օրերուն ամէն հայու արդար ու ներհուն մարդկութիւնն է ազգ. դիմագիծը եւ ազանդութիւնները պահելը, ապա եւ թափուած գուրգուրանքի եւ ջանքերու մէկ կարեւոր մասը յատկանալու է հայ բեմի և Թատրոնի պահպանման և յարատեւման գործին, որուն մէջ հայ անցնող սերունդները տուած են գրական ու խաղարկութեան տաղանդաւոր ներկայացուցիչներ: Ահա այդ քայլին արժանաւոր յաջորդն է պր. Մ. Մարուքեան որ անպայման հայ Թատերական կեանքի արժէքաւոր մէկ ուժն է, օժտուած ոչ միայն խաղալու և հարազատ տպաւորութիւններ տալու տաղանդով, այլ նաեւ յաստատ աշխատութեամբ եւ անշեղ հետապնդումով հայ բեմի եւ Թատրոնի բարձրացման ձգտող մը: կը մնայ իրեն ժողովրդեան տեսնել պր. Մարուքեան բեմին վրայ եւ գնահատել զայն իր տաղանդի արտայայտութիւններուն մէջ:

Զ.

այանեց որ ն. Վսեմութեան չնորհիւ աւելի պիտի զարգանայ եւ յառաջդիմէ: Վարչապետը չատ գոհ մնաց հայր Շերմաժի խօսքերէն եւ պահանջեց ձեռագիր ճառը:

Ի պատիւ Ն. Վսեմութեան քաղաքապետութեան կողմէ ճաշկերոյթ մը տրուեցաւ, որուն մասնակցեցան տեղւոյս երեւելիներն ու բարձրաստիճան պաշտօնատարներ:

Թղթակից

ՖՐԱՆՔ-ՄԱՍՕՆՆԵՐԸ

(ԱԶԱՏ ՈՐՄՆԱԴԻՐՆԵՐԸ)

Գրեց՝ ՍԻՒՆԻԻ

Պետրոս Գ. ժկնուէ Օրանթենբաում: Մենք հետաքրքրած էինք ատ այն նոր գիտդիայի քափիթաններու մեծ մասը մեր կողմն է: Գործի էութիւնը լրիւ կերպով յայտնի է եղել միայն Օրլով երեք եղբայրներուն: Օսթենը յիշում է, որ ատոց Օրլովը վաղուց արդէն ամենուրեք կը հետեւէր ինձի և իմ սիրոյն համար կատարած ունի բիւրաւոր խենթութիւններ: Նրա կիրքը իմ հանդէպ ամենքից էլ նկատուած է եղել և նա ինքն ձգտել է անելու ամեն հնարաւորը, որ պէսզի ընդդէմ իր զգացումները ամենքի առջև: Օրլովները տրտակարգօրէն խիզախ մարդիկ են. զինուորներու մեծամասնութիւնը հաւակրում է նրանց, դի դիտէ նրանց՝ ըստ գիտդիոյ մէջ ունեցան ծառայութեան: Ես տրտաւոր պարտաւոր ես նրանց.— դրա վկան է ամրողջ Պետերբուրգը: Գիտդիայի մարդերու վիճակը ցոյց տուած է, որ ամեն բան պատրաստ է:

Մեր գաղանիքին մէջ մասնակցել են 30 մինչև 40 սպաներ և մօտ 10 հազար զինուորներ: Նախապատրաստական աշխատանքներու ելնք չտրամադրուեցաւ ոչ մի դաւաճան: Կարող է լինել նրա համար, որ բոլոր մասնակիցներին մենք բաժանած էինք չորս խումբերու (գրուպպաներու), որոնք իրարու միջև հազորդուել էին ինքնուրոյն գործելու համար պատրաստուած պարագլուխներու միջոցաւ միայն:

Իսկ Նախագիծը — պրօէքտը լրիւ կերպով յայտնի է եղած միայն եղբայրք Օրլովներին: Գանինը ուղղ է, որ յեղաշրջումը կատարուի յոգուածի որդու (թագաժառանգ Պաւելի), բայց նրանք բնաւ չեն ուզել համաձայնուիլ այդ բանին: Ես եղել եմ Պետերգոֆում: Պետրոս Գ. գտնուել է Օրանիենբաումի մէջ: Պայմանաւորուած է եղել, որ դաւաճանութեան դէպքում մենք չը պիտի սպասենք նրա վերադարձին (ի Պետերբուրգ) այլ կր ժողովենք գվարդիական մասերը, որոնք մեծ կայսրուհի կը հռչակեն:

Մենք հետզհետէ ցոյց տրուած չափազանց սէրը քիչ մնաց որ ի նպաստ իմ թշնամիներուս ծառայէր: 27ին (Յուլիս) զօրքերու մէջ լուր է տարածուում, որ ես կայսրուհուած եմ: Զօրքերը յուզուում են. մեր սպաներից մէկը հազիւ հանգստացնում է նրանց: Այդ ժամանակի զինուոր մը գալիս՝ քապիտան Պասեկի մօտ խմբակներից միոյն գործավարը, և հաղորդում նրան այդ լուրերը: Այդ զինուորը չէ ժանակցել մեր գաղտնիքին մէջ. վախնալով որ ուշան կր ձերբակալէ իրեն և ուղարկէ իր զօրամասը, իսկոյն ուղղուում է մայորի մօտ (զօրաբանակի առաջին աւտեճանաւոր): Մայորը նոյն րոպէին հրամայում է կայսրուհուել Պասեկին: Գնունտի մէջ չարժուիլ սկսուում է: Ութսորը—զինուրում, նոյն գիշերն իսկ ուղարկուում է Օրլենբաում: Բոլոր դաւադիրները ոտքի են հանուած: Նրանք սկզբում որոշում են ուղարկել ինձ մօ. Օրլովի երկրորդ եղբայրը, որ ինձի քաղաք տանի: Երկու մրուս Օրլովները այդ ժամանակամիջոցին ամենուրեք յուրեր են տարածում, որ ես կուզամ ամենայուտ ժամանակ կայսրնանում: Գնատանը (ուրբայնական կոզակութեան առաջնորդը), Վոլկոնսկին և Պանինը դատարութեան ժամանակիցներ էին: Ես հանգիստ կերպով կը քնանայի պետրոֆի մէջ: Առաւօտեան ժամը 6 էր: Յուլիս 28 Օրը տխուր էր ինձի համար, չափազանց անհանգիստ էի վտանգի գիտէի ամեն բան զոր պատրաստուում էր: Ծանկարծ սենեակս է մտնում Ալէքսէյ Օրլովը և բոլորովին հանգիստ կերպով ատում է ինձի.

Դուք պիտի անյապաղ ելլէք: Ամեն բան պատրաստ է հռչակելու համար:

Ես հարցուցի նրան ժամրաժանութեանց մասին. նա ինձի պատասխանեց:

— Պասեկը կալանաւորուած է:

Ես այլեւս չը վտանգեցի: Արագօրէն հագնուելով, ինձի լաւ կերպով իսկ կարգի չը բերելով, ես ճանապարհ ելայ կառքով, զոր նրանք բերած ունէին: Գվարդիական սպաներից մէկը, որ Լակէի (ճաշասպատաւորի) հոգուտ էր հաղած, կանգնեց կարգի յետեւի սպասեանի վրայ, ուրիշ մր կերքար ինձմէ քանի մը վերստ (մօտ մի քիլօմէթր) առաջ: Պետերգոֆից մայրաքաղաք ճանապարհին: Բաղաքէն հինգ րոպէ երթի հեռաւորութեան վրայ ես հանդիպեցի ատգ Օլովին՝ իշխան կրասր Բարեսաինսկու հետ: Բարեսաինսկին ինձի զիջեց իր տեղը կառքին մէջ, զի իմին ձիաները յոգնած էին. և մենք ուղղուեցինք չիտակ Իզմայիլեան գունդի զօրանոցները: Այնտեղ կային միայն 12 զինուորներ և մէկ թմբկահար, որը իսկոյն սկսեց տագնապ զարկել:

Սոլդաթները (զինուորները) վազեցին ամեն կողմերէ, համբուրեցին ինձի, ինկան ոտքերուս, ձեռներուս, հագուստիս եզերներուն, ինձի իրենց փրկչուհին կոչեցին, նրանցից երկուքը բերին քահանայ մը՝ խաչով: Նոյն ժամուն նրանք սկսեցին երդնուլ ինձի: Ցետ այդու ինձի խնդրեցին նորէն կառքը նստել: Քահանան խաչը բռնած կերքաստ առջեւից: Մենք ուղղուեցինք Քազանեան մայր տաճարը: Այդ ժամանակին տաճարի առվև կեցել էր Պրէօբրաժենեան գունդը: Սոլդաթները ազաղակում էին ուռա... (կեցցէ): Երեւցաւ Ձիաւոր Գվարդիան: Սոլդաթները և սպաները չէին ծածկում իրենց ոգեւորութիւնը: Ես երբեք չէի տեսած ոչինչ նմանօրինակ.— նրանք լալիս էին, կանչում էին «հայրենիքը փրկուե՞ց էք:

Այդ տեսարանը տեղի ունեցած է Գեաժանի այգու և Քազանեան տաճարի միջև: Ձիաւոր Գվարդիան եկած էր լիու կազմով, իրենց բոլոր սպաներով: Որովհետև ես ձիաւոր էի, որ իմ քեռին, որուն Պետրոս Գ. յանձնել էր այդ գունդը, ամենքից էլ անսահման տատում է եղել, ես քանի մը գվարդիականներ ուղարկեցր, որ նրանք խնդրէին իմ քեռին՝ մնալու տունին մէջ,— այլապէս չէի կարող յանձնառու լինել նրա անվտանգութեան: Բայց արդէն ուշ էր եղած, գունդը նրան արդէն կալանաւորած էր:

Նրա տունը ենթարկուել էր կողոպուտի, իսկ ինքը պահապահման:

(17) (Շար)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Ասորիներու հարցը լուծուեցաւ ի նպաստ Իրաքի

Ազգ. Դաշնակցութիւնը վստահութիւն կը յայտնէ Պաղտատի կառավարութեան հանդէպ

Ժընեւ.— Ասորական հարցը վերջնականօրէն հաշուեյարդարուեցաւ։

Լուծումի նախագիծը խմբագրելու պաշտօն ունեցող մասնաւոր կոմիտէն լրացուցած ըլլալով իր աշխատանքը, Ազգերու Դաշնակցութիւնը համախորհուրդ Իրաքի հետ, արգիլեց զայն, ջնջելով վարչական ամէն ինքնավարութիւն։

Ազգերու Դաշնակցութեան խորհուրդը գոհունակութեամբ կ'արձանագրէ Իրաք պիտի գործադրէ իր ծրագիրը տեղաւորելու համար, կարելի չափով, բոլոր անհող բնակիչները, առժամեայ յաջակցութեամբը օտար փորձագէտի մը զոր պիտի ընտրէ Իրաքի կառավարութիւնը, նկատելով որ ներկայ բնակչութեան գոյութիւն ունեցող իրաւունքները պիտի վնասուին։

Եթէ կան Ասորիներ որ չեն ուզեր Իրաք բնակիլ կառավարութիւնը պիտի օգնէ անոնց որ ուրիշ տեղ հաստատուին։

Նուրի փաշա Իսաք առնելով յայտնեց Իրաքի բարի տրամադրութիւնները Ասորիներուն հանդէպ։

Անգլ. ներկայացուցիչը րսաւ որ Ասորիներուն ապագան իրենց ձեռքն է եթէ ուզեն իրաքեան լաւ յաղաքացիներ դառնալ։

Մեխիկա Ազգ. Դաշնակցութենէն պիտի հաշուի խնայողութեան համար

Ժընեւ.— Մեքսիքա տեղեկացուց Ազգ. Դաշնակցութեան քարտուղարութեան, որ երկու տարիէն պիտի դադրի մաս կազմելէ ազգաժողովին, երկրի տնտեսական կացութեան պատճառով։

Ան կ'աւելցնէ որ այս որոշումը չի բխեր ազգաժողովի գործին չօժանդակելու փափաքէ մը։

Պէրնար Շօ Եգիպտոս կը մեկնի

Լոնտոն.— Գ. Ժօրժ Պէրնար Շօ Եգիպտոս մեկնեցաւ։

Յաւիտենական ղժգոհները

Պաշտօնատարներ ցոյցեր կը կատարեն Փարիզի մէջ

Փարիզ.— Հազարի չափ պաշտօնատարներ, փոքրծեռն ցոյցեր կազմակերպել Օփէրայի հրապարակին վրայ։ 300 հոգիէ աւելի ձերբակալուեցան եւ շուտով ազատ արձակուեցան։

Պելճիական նախարարական տագնապը

պ. տը Պրոքվիլ պաշտօնի ստացաւ դահլիճը կազմելու

Պրիւքսէլ.— Հրաժարող վարչապետ պ. տը Պրոքվիլ թագաւորին կողմէ պաշտօն ստացաւ նոր դահլիճ մը կազմելու։

Պ. տը Պրոքվիլ մտադիր է ընկերվարականներու օժանդակութեամբ կազմել ազգային տարրերով զօրաւոր դահլիճ մը։

ՔԱՐԻՒԼԻ ՊԱՅՔԱՐԸ

Անգլօ-պարսկական ընկերութեան

ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիա հաշտարար կեցուածք կ'առնէ Ազգ. Դաշնակցութեան դատաւորութիւնը

Լոնտոն.— Պարսկաստան դիմեց Ազգերու Դաշնակցութեան անգլօ-պարսկական քարիւղի ընկերութեան տարակարծութեան լուծումին համար։

Լոնտոն.— Կառավարութիւնը ազգերու դաշնակցութեան խորհուրդին յանձնեց անգլօ-պարսկական տարակարծութիւնը։ Հարիւրապետ Էտէն համայնքներու ժողովին բացատրեց որ կառավարութեան որոշումին պատճառը որոշումն է Պարսկաստանի որ չէր ուզեր դիմել Հաիլի արդարութեան՝ բարձրագոյն ատեանին։

Լոնտոն.— Արտաքին գործերու փոխնախարար Պ. Անթոնի Էտէն հայտնեց ժողովին յայտնեց որ, իր պատասխանին մէջ, պարսկական կառավարութիւնը կը յայտնէ որ պիտի դիմէ Ազգերու Դաշնակցութեան որ իրեն իրաւունք պիտի տայ տեսակցելու ընդմիջուսը որեւէ աշխատանքի Արդարութեան Միջազգ. Ատեանին առջեւ։ Պ. Էրէն աւելցուց որ բրիտ. կառավարութիւնը ոչ որոշած է չպատասխանել հարցին առաքումը Արդարութեան Մնայուն Ատեանին առջեւ, այլ ենթարկել զայն Ազգ. Դաշնակցութեան Խորհրդին Հոկտեմբերեան, որ հասկանալի մը զրկուած է ազգերու դաշնակցութեան ընդհ. քարտուղարութեան հարցը խորհուրդին առջեւ հանելու համար։

Ժընեւէն կը հաղորդուի որ դարցը պիտի դրուի Խորհուրդի ներկայ նըստաշրջանին օրակարգին վրայ եւ պիտի քննուի յառաջիկայ շաբաթ։

Ֆրանս. նախարարական տագնապը վերջացաւ

Կիրակի իրիկուն պ. Փոլ Պոնկուր նոր կառավարութեան անդամները ներկայացուց հանրապետութեան նախագահին

Փարիզ.— Ինչպէս ծանուցուեցաւ շաբաթ առաւօտ պ. Փոլ Պոնքուր սկսաւ անմիջապէս խորհրդարանի և ձերակոյտի զանազան խմբակներուն հետ, որոնց հաւատամք կերպով պարզեց իր դահլիճին ծրագիրը, այն պարագային երբ ընդունէր կազմել նախարարութիւնը։ Ամբողջ օր խօսակցութիւններ ունեցաւ անխորհրդարանի գլխաւոր անձնաւորութիւններուն հետ։

Ցեղ միջօրէին, ընկերվարական խմբակը, գումարուելով պ. Լէոն Պլումի նախագահութեան ներքեւ, իմացուց որ թէեւ չէր կրնար մասնակցիլ կառավարութեան, վճռականութիւն պիտի յայտնէր սակայն պ. Լէոն Պլումի հանդէպ։

Միւս կողմէն արմատական և ոչ արմատական խմբակը գումարուելով պ. Ֆրանսուա Ալպէռի նախագահութեան ներքեւ, միաձայնութեամբ յայտնութեան ժողովանքներ ուղղեց Պ. Փոլ Պոնքուրի Ձախակողմեան դահլիճի մը կազմութեան համար։

Վերջապէս Պ. Լորան Էյնաքի նախագահութեամբ առ։ ընորդուող խմբակին իր կարգին վճռականութիւնը կը յայտնէր պ. Փոլ Պոնքուրի, տագնապի լուծման համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԸ

ՓԱՐԻԶ.— Տագնապը վերջացաւ։ Դահլիճը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

Վարչապետ եւ Արտաքին Նախարար՝ Պ. Փոլ Պոնքուր, փոխ վարչապետ եւ Արդարութեան Նախարար՝ պ. Ազէլ Կարտէ, Ներքին՝ պ. Քասէլ Շօթան, պատերազմական՝ պ. Տալատիէ, Օդային՝ պ. Փեյրվէ, Ծովային՝ պ. Լէյկ, Ելմտական պ. Շէրոն, Երկրագործական՝ Քէյ, Ազգային գաստիարակութեան՝ պ. Տր Մոնզի, Աշխատանքի՝ պ. Տալիսիէ փոսթ—հեռագրային՝ պ. Լօրան Էյնաք, գաղթավայրերու՝ պ. Ալպէռ Սարօ, կենսաթոշակներու՝ պ. Մրէյէ. հանրային առողջապահութեան՝ պ. Դանիէլու, ծովային առեւտուրի՝ Լէոն Մէյէ, առնւտրական՝ Ժիզիէն Տիւբրէն, հանրային շինութիւններու՝ պ. Ժորժ Պոնէ։

Փարիզ.— Ժամը 21.15ին նոր նախարարները գացին Էլիզէ ուր պ. Փոլ Պոնքուր զիրենք ներկայացուց պ. Ալպէռ Լերպրէնի։

Ժամը 22ին նախարարները կը հեռանան Էլիզէէն։ Դահլիճը պիտի գումարուի վաղը, երկուշաբթի, որոշելու համար նախարարական յայտարարութեան մեծ դիծերը։

Նոր կառավարութիւնը հինգշաբթի պիտի ներկայանայ խորհրդարանին առջեւ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱԼԷՊ ԲԱԺՆՈՒԻԼ ԿՈՒԶԷ ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ

ՀԱՆՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻՆ

Հալէպի մէջ նոր շարժում մր ծնունդ առած է, որով կը պահանջուի Հալէպի բաժանումը Դամասկոսէն, Բայարի մէջ սկսած են սեռագրել հաճոյագրութիւններ, որոնց պիտի ուղղուին Բարձր Կոմիսարութեան։

«Էլ Թէգաոթիւմ» թերթը այս առթիւ կը գրէ.—

«Բաժնուիլ ուզողները այս անգամ ինչ դժգոհները չեն։ Ա,ն ատեն բաժանում պահանջողները դաւաճան անուանեցին. մինչդեռ հիմա նոր շարժման դեկավարները անոնք են որոնք ժամանակին մի ութեան ջատագովներն էին եւ դաւաճան կանուանէին բաժանումի կողմնակիցները»,

«Էլ Ահրար» հաղորդելէ վերջ այս լուրը, կրսէ. «Էլ Թէգաոթիւմ,,ի գրածները կը հասկցուի որ այս անգամ բաժանում պահանջողները ազգայնականներն են, մինչդեռ ճիշդ չէ այդ տեսակէտը. բաժանում պահանջողները երկարգործներն են ընդհանրապէս, որոնք երկար ատեն իվեր օգնութիւն կը հայցեին կառավարութենէն։ Ջեռնամարկի յատկութեան համար, հաճոյագրութիւններ պատրաստողները Իպրահիմ Հանանօի անունով կը ներկայանան։ Սակայն Հանանօ ոեւէ դեկավարութիւն պէս կը պատռէ հաճոյագրութիւնները։ Այս չի ցուցներ ի հարկէ որ Հանանօ եւ իր ընկերները ներկայ կառավարութենէն գոհ են, ընդհակառակը, անոնք կ'սպասեն Պ. Բօնօթի վերագարձը, կառավարութեան դէմ նոր շարժումներ սեռնդելու համար»։

ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ՆԻՍՏԵՐԸ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷՆ

Սիւրիոյ տեսչական ժողովի անցած հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ, ազգայնական բեսփոխան Զէքի պէյ Խաթիպ ճառ մր խօսելով, տեսած է թէ երկրին փափաքները չիրականացնող դաշնագիր մը երբէք պիտի չի կրնան ընդունիլ։ Եւ աւելցուցած է. «Ժողովուրդին փափաքը կրնայ իրականանալ մի միայն Միութեան ծրագիրով»։

Ասկէ վերջ, Պ. Լաթիֆ Ղանիմէ, կարդաց Պ. Շապանիի մէկ նամակը, որով կը պահանջէ կառավարութենէն Պր. Բօնօթի մեկնումէն առաջ տեղի ունեցող բանակցութիւնները դադարեցնել օրուջ Պր. Շապանին ոտին ելնելով, հարցուց կառավարութեան թէ՝ դաստա կը մնայ Միութեան տեսակէտին։

Կառավարութեան կողմէ Մագիսար Ռըսլան փաստ ոտին ելնելով, պատասխանեց.

— Դադարեցնել բանակցութիւնները տեղի պիտի ունենան Պր. Բօնօթի վերադարձէն վերջ։ Եւ այդ բանակցութիւնները լրմնալուն պէս կը յայտնենք ժողովին։ Կառավարութիւնը հատաստ կը մնայ իր յայտարարութեան վրայ։

Համաձայն Դամասկոսի թերթերու գրածներուն, երեսփոխանական ժողովը կարդացած է դիւանի անդամ երեսփոխան Պ. Մոլսեա Տէր Գալուստեանի մէկ նամակը, որով ան երկու եւ կէս ամիս արձակուրդ կը պահանջէր Ժընեւ երթալու համար։ Ժողովը միաձայնութեամբ, համաձայնութիւն յայտնած է։

ՀԱԿԱՄԱՐԱԽԱՅԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԲԱՑՈՒԵՑԱՒ Պարսկաստանի, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի եւ Ճէպէլ Տրիւզի ներկայացուցիչները կը բացակայէին

Անցեալ օրերը առաւօտ հակամարտային միջազգային համագումարը պիտի ունենար Փոր Սեւայիճմէջ, Թիւրիոյ ներկայացուցիչ Սուրէյա պէյի նախագահութեամբ։

Վերջին վայրկեանին սակայն Պաղեստինի, Անդր-Յորդանանի եւ Ճէպէլ Տրիւզի ներկայացուցիչները չեկան։

Ցանձնախումբի նախագահ Սուպհի պէյ Հիւսէյնի յայտարարութենէն կը պարզուի որ այս կառավարութիւնները չեն հաւանած համաժողովին ցնծեսական հարցերու պաշտօնով իջնչպես մարդ պիտի կարծէր։ Առդարեւ համագումարի ծախքը 70 եգիպտական ոսկի է տարին իւրաքանչիւր ազգի համար։

Այս կառավարութիւններուն որոնումը կը բխի անկէ որ յանձնախումբին ասխաստանը գործնական ոեւէ մր չի ներկայացներ իրենց համար։ Այս մարախնեը որ կ'աւերեն Մեծ Ծովուան Արեւելքը կուգան Նեղոսէն ու Մարոհէն։ Արդ Նեղոսի մարախները բանի մր տարիէ ի վեր դադրած են երեւելէ Պաղեստինի, Անդր Յորդանանի եւ Ճէպէլ Տրիւզի մէջ։ Ամբողջ հիգերը պէտք է վաճուելին ոչնչացնելու Մարոհի մարախները։ Ասոնք են բացասութիւնները զոր տուած են բացակայ երկիրներու կառավարութիւններ։

ԼԻԶՊՈՆԱՅԻ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՎԵՐՋԱՑԱՒ

Պաճճօ եր Ռոմայի գանձապահը Պրն. Ալպէռ Լիզպոնայ գեղծարարութեան համար երկար ատեն բանտարկուելուցաւ եւ յետոյ փորձելով անձնասպան ըլլալ, կորսրնցուց իր մէկ աչքը։

Ասկի որ դատավարութիւնը վերջացաւ եւ դատարանը նկատի առնելով զանազան մեղմացուցիչ պարագաներ Լիզպոնան դատապարտեց մէկ ամսուան բանտարկութեան եւ 50 Սիւրիական ոսկի տուգանքի։

Ասկէ զատ Լիզպոնա դատապարտուած պիտի վճարադարձէ 1403 ոսկի, որոնցմէ 854 ոսկին արդէն պատճառներէն գանձուած է։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍԸ

Անցած օրերը Հրեկոյ, Հալ Ճեմարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Համազգայինի կողմէ կազմակերպուած պարահանդէս, անկարագրելի խանդավառութեամբ։ Ժամը 9ին մինչեւ լոյս տեւող այս պարահանդէսի ներկայ տեւողութեան ընթացքին, Հրկաները ապրեցան ընտանեկան մեծերի մթնոլորտ մր մէջ եւ մեկնեցան գոհ սրտով։

Պարահանդէսի մասնակցողներուն մէջ կը գտնուէին նաեւ դիմակաւորներ, որոնցմէ առաջինը Տիկին Նէյի Մինասեանն էր, օտս խորհրդաւոր տարազով մր ծպտուած, կը խորհրդանշեր հայկական վերածնունդի ոգեվիրաները եւ «Համազգայինի հիմնադիրները, իսկ երկրորդը, պարսիկ ուսանող մը, ծպտուած պարսկական տարազով։ Տիկին Մինասեան առաջնութիւնը տանելով սեսցաւ գեղեցիկ ծագկամած մր, իսկ ուսանողը գրիչ մր։

Ցայսմ երգչուհի Տիկ. Ապպպապեան մեներգեց «Ճնճղուկ Ծառի Տակը» եւ պարսկերէն կտոր մր. պարահանդէսին ցայտ առաջնդիմ հմայք մր։ Ցետոյ ճաեւ Կովկասեան պարեր։ Ծանօթ դերասան Պ. Մարութեան հիանալի առասանութիւնը մր ըրաւ։ Ներկաներու բուռն ցանկութեան վրա, Սահեան-Նովոյեան երկու կտորներ երգեց Պ. Նիկոլ Ադբալեան։

Բոլոր ներկաները ալ փափաք յայտնեցին որ յաճախ կրկնուին նման ընտանեկան երեկոյթներ։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՇԻՆՈՒԹԵԱՆ ԳԱՅՔԱՂՈՒԹԻՒՆԸ

Դրած հիմք որ երկրաչափ Հալիմ Համուտ, որ ամիսը մր իվեր բանը կը գրեթէ հաճոյքին ծախու դիմակաւորներ, որոնցմէ առաջինը Տիկին Նէյի Մինասեանն, օտս խորհրդաւոր տարազով մր ծպտուած, կը խորհրդանշեր հայկական վերածնունդի ոգեվիրաները եւ «Համազգայինի հիմնադիրները, իսկ երկրորդը, պարսիկ ուսանող մը, ծպտուած պարսկական տարազով։ Տիկին Մինասեան առաջնութիւնը տանելով սեսցաւ գեղեցիկ ծագկամած մը, իսկ ուսանողը գրիչ մը։

Ցայսմ երգչուհի Տիկ. Ապպպապեան մեներգեց «Ճնճղուկ Ծառի Տակը» եւ պարսկերէն կտոր մր. պարահանդէսին ցայտ առաջնդիմ հմայք մր։ Ցետոյ ճաեւ Կովկասեան պարեր։ Ծանօթ դերասան Պ. Մարութեան հիանալի առասանութիւնը մր ըրաւ։ Ներկաներու բուռն ցանկութեան վրա, Սահեան-Նովոյեան երկու կտորներ երգեց Պ. Նիկոլ Ադբալեան։

Բոլոր ներկաները ալ փափաք յայտնեցին որ յաճախ կրկնուին նման ընտանեկան երեկոյթներ։

ՀՐԴԵՀ ՄԸ ՍԱՅՑԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ

Ասկեսալ կիրակի իրիկուն հրդեհ մր ծագեցաւ Սալֆի փողոցը, Մարուճ Ճուարիի պահեստող հացագործարանին մէջ։

Պազ Նավալի ճաւասիները որ անմիջապէս տեսան հրդեհը տեղւոյն վրայ գալով առջեւը առին մեծ ադեքի մը։

Քննութիւն մը բացուած է։

ՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՆ ՎԱՀԻՒ

Անցած ուրբաթ երեկոյ, Զինուորական Ատեանը 5 տարուան բանտարկութեան վճիռ տուաւ տասնապետի մը մասին, որ տարի մը առաջ գինուոր մը սպանած էր դիտումնաւոր կերպով։

ԱՐԻՒՆՈՏ ԳԻՐՔԸ ԱՐԱԲ ՄԱՄՈՒԼԻ ՄԷՋ

Դամասկոսի «Էլ Բազա» ազգայնական թերթը սկսած է ցոյց տալու թէ Հաւատացեալ «Սիւրեթա եւ Մեծն» արիւնոտ գիրքին մէջ արաբ պատմագրական թարգմանութիւնը։

ԸՆԿԱՂԵԼՈՒ ՎՏԱՆԳԻՆ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒՈՂ ԱՌԱԳԱՍՏԱՆԱՒԻ ՄԸ ՆԱԻԱՍՏԻՆԵՐԸ ԿԸ ՓՐԿՈՒԻՆ ՌՈՒԱՍ ԿՂԶԻՆ ՄՕՏ

Անցեալ օրերը օր առաջիկ փոքրիկ մր ծագեցաւ Հիւսիսային Լիբանանի ծովեզերքին վրայ։ Թարթուսէն եկող առագաստանաւ մը երբ Ռուսաց կղզիին մօտերքն էր յանկարծ օտս խիստ փոթորիկ մը հանդիպեցաւ Ռուսաց կղզիի մօտերը։ Անոր կայմերը խորտակուեցան եւ ջուրը ամէն կողմէ խուժեց ներս։ Թարեբաղդաբար հրամանատար Ապոթիլ Քհրիմ Օսմանոր հետուէն կը տեսնէր վտանգը, որուն մէջ կը գտնուէր առագաստանաւը, իր մարդերուն հետ անմիջապէս հասաւ եւ ազատեց հինգ նաւասիները սոյգ մահէն։

ՍԻՒՐԻՈՅ ՀԱՆՐ. ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Սիւրիոյ հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Մուհամէտ Ալի պէյ Ապէ, ընկերակցութեամբ Տիկին Ապի Պէյրութ եկաւ անցած օրերը օր Զօրավար Պրօնի ճաշկերոյթ մը տուաւ իպոթիւ Ն.Վսեմութեան։ Կիրակի օր Մուհամէտ Ալի պէյ Ապէ հրատիրուեցաւ Հանրի Պէյ Ֆարաօնի կողմէ։

UNITED STATES LINE

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐ

Կանոնաւոր մեկնումներ Շերպուրկէն եւ Հաւրեն դէպի Նիւ Եորք ամենաարագ եւ օրեկ ճաւերով։

Հեռաւեալ ճաւերը կը մեկնին Հաւրեն.

Բրեզիճենք Ռուզվելք	Դեկ.	22 »
Աուրիրիք Շիբբըր	»	29 »
Բրեզիճենք Հար.-բնկ	Յուն.	5 »
Մանհաթթան	»	12 »

Սիւրիոյ եւ Լիբանանի Ընդհանուր Գործակալ Ա.ԳՆՏՐՈՍԵԱՆ, Ավտոթէ Ֆօօ բէյլէՖօն 9 06, հեռագրական հասցէ Arbed. Գէյրութ։

ՍԱԿԱՒԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹԻ

20 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1932

	Ս. Դ.
Ոգիպտկ. բղթադրմ.	434.50
Անգլիկ. »	423.50
Ֆօլար »	127.50
Բրեական »	59.50
Գաճ Օբբօման	140
Իտալական Լիր 100	650
Ճուճական Ֆրանքմ 100	75
Անգլ. ոսկի	608
Ֆրանս. »	487
Օսման. »	549.50
Արծաթ մէճիտ	21
Կրեմի Ֆօնս. Ա. Ֆէ.	556
» » Բ. »	314
» » Գ. »	304

Սեֆերեան եզբարէ Բիւ Ֆօօ Թէյէֆօն՝ 5-19

Կարդացէք և Տարածեցէք

«ԱԶԴԱԿ»Ը

հոն գոնէ կրնաս ուզածիդ չափ կարօտութիւնդ առնել։

— Ամէնէն իրաւունք ունի, սիրելի զաւակս, իմ մեծ թիկնաթոռիս վրայ հանգստացուր զիս, և պատմէ թէ զքեզ չտեսնելէս ի վեր ինչ ըրիր. եկուր ցուցուր ինձ Ֆլավին, որ անոր վարդագոյն շրթունքները համբուրեմ, և անոր փոքրիկ չաղակրատութիւնները լսեմ. ձեր երկուքին մէջտեղը ըլլալս չէի կրնար երեւակայել։

— Ֆլավին իր դաստիարակուհիին հետ պտոյտի գընաց. մայրիկ, այսքան չուտ ձեր գալը չէինք յուսար, ձեր այսօրուան նամակը միայն եկող ամսուան համար ձեր գալուստը կ'իմացընէր։

— Նամակէն երկու ժամ ետքը ճամբայ ելանք, յանկարծակիօրէն հոս գալու զուարճութիւնը ուզեցի ուսնենալ։

Այսպէս խօսակցած ատեննին դերկոմսուհիին սենեակը հասած էին, և սպասաւորները արկղները կը փոխադրէին։ Տիկին Շամպրանի անբաւ սիրով մը իր աղջիկը կը դիտէր, և անոր գեղեցկութեանը և զուարթութեանը վրայ հիացած՝

— Երջանի՛կ ես ուրեմն, սիրելի զաւակս, կը հարցունէր անոր չատ անգամներ։

— Երջանի՛կ, ո՛հ, մայր իմ, չատ իսկ։ Ամէնէ աՀմէն խնդրանքներս կը կատարէ, դեռ հիմակ իր դեսպանութենէն հրաժարելու խօսք տուաւ ինձ։ Բուն պատճառը չիմացայ իրեն. ներկայ իշխանութեան ծառայելը տեսնելով մեծ ցաւ պիտի զգայի։

— Ես ալ նոյնպէս։

— Բայց կ'աղաչեմ, մայր իմ, մի ըսէք անոր ձեր գաղափարները, իր անցեալ կեանքի հանգամանքներուն պատճառաւ գուցէ կը վիրաւորուի, արդէն դղեակ չերթալուս համար սիրտը վշտացած է։

— Ո՛հ, աղէկ գիտէր ան որ այդ բանին երբէք

չուշտ հնար չկար։ Մարքիզը իր ծունկին վրայ քաշեց Պէլթրիսը, և անոր գեղեցիկ այտերուն վրայ համբոյր մը դրոշմելէ յետոյ՝ ձեռքը երկար մազերուն մէջ անցունելով՝

— Տալաենի դքսուհիին լաւ ընդունելութիւն մը պիտի ընե՞ս, ըսաւ։

— Մինչև առաջին իջեւանը զինք դիմաւորելու պիտի երթամ։

— Պիտի թողո՞ս որ Պ. Մանիէրի տունը երթամ։

— Այո, հետդ ընկերանալու պայմանով, և ես անձամբ պիտի ըսեմ մեր բարեկամին՝ դեսպանութեան նկատմամբ քու որոշումդ։

— Ինչպէս դուն քիչ մը առաջ դքսուհիին նկատմամբ՝ ես ալ նոյն կերպով պիտի պատասխանեմ։ Ռու որոշումդ ըսէ ինքզինքիդ վրայ խօսելով, և ոչ իմ որոշումս։

— Ո՛հ, պատասխանեց ան իր կատուի կերպերը ձեռք առնելով, իմ քաղաքավարներս քուկդ եղան. և կը յուսամ թէ քու գաղափարներդ...։

— Քանի որ կը պահանջես միեւնոյն չափովը պիտի բռնեն։

— Ո՛հ, չեմ պահանջեր, կը խնդրեմ։ (Այսպէս ըսելս հոգ չէ, գինքը ձեռք ս մէջ ունիմ). մտածեց ան։

— Ռու ինդիրքդ հրաման մըն է ինձ համար Պէաթրիս։ (Աւա՛ղ, միշտ կ'իյնէ վրաս, ըսաւ նա իւրովի, և կը տեսնեմ թէ իմ ապագայիս տէրը չեմ)։

— Զարդարանքս քառորդ մը միայն պիտի տեւէ. հանգիստ եղիր։

— Եւ ես պիտի հսկեմ որ վայելչապէս մեր ձիերը լծել։ Այս նոր ձիաղարմանը այնչափ հոգ չտանիր քու ապահովութեանդ համար, և միշտ վտանգաւոր տեղեր կ'առաջնորդէ։ Պիտի պատուիրեմ որ ասկէ վերջ զգ-

— Ես ասում եմ, պարոն, ասում եմ ձեզ պա-
տիվով, որ ես ոչ մի կերպ չեմ կարող
ընդունել ձեր առաջարկը։

Մեր ընկերոջ հայրը մի մեծ գործարան ու-
նի Լիոնում, և նա ուզում է, որ մենք
միանանք նրա հետ։ Ես ինձ մի քանի
տարի է տալիս, որ ուսումնասիրեմ այդ
գործարանի գործերը, և հետո, եթե ինձ
դուր գա, ես էլ կդառնամ նրա մասնա-
կից։

Ես ուրախ եմ, որ ինձ հնարավորու-
թիւն է տրւում ծանօթանալ մի նոր
գործի հետ, որ կարող է ինձ հարստու-
թիւն բերել։

— Ես ուրախ եմ, որ դուք ինձ ասում
էք ձեր մասին, որովհետև ես ձեզ
մի խնդրանք ունեմ անելու։

— Ի՞նչ է ձեր խնդրանքը, պարոն։

— Ես ուզում եմ, որ դուք ինձ ծանօթա-
նաք ձեր ընկերոջ հետ, որ ես էլ կա-
րողանամ նրա հետ խօսել։

— Ես ձեզ ասացի, պարոն, որ ես ոչ մի
կերպ չեմ կարող ընդունել ձեր առա-
ջարկը